

8. domácí úkol (do 15. června)

→ text přepiš do sešitu (nebo vytiskni a nalep do sešitu) + prostuduj:

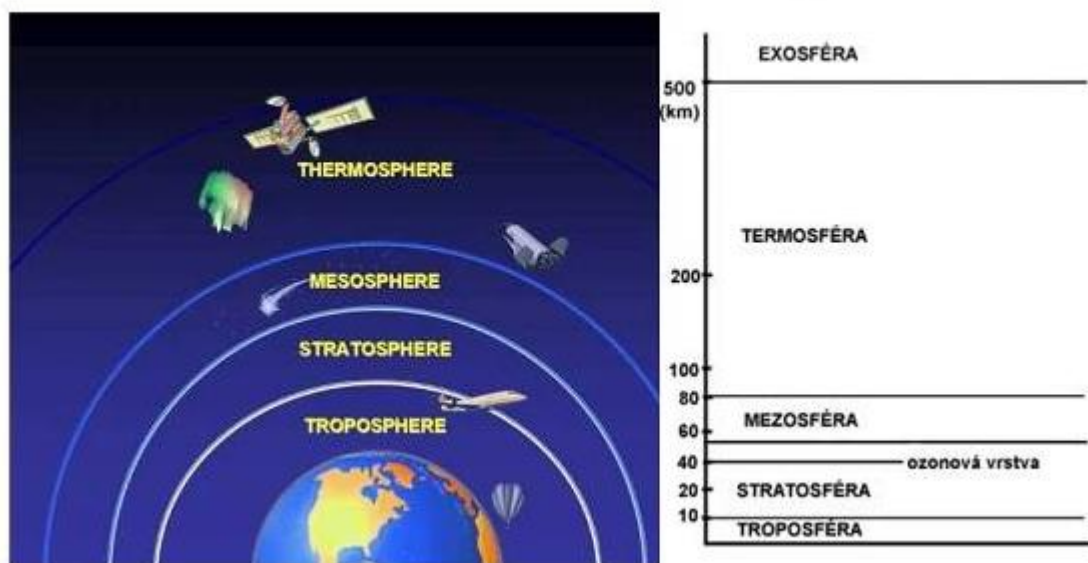
zápis do sešitu:

ATMOSFÉRA

= obal Země tvořený vzduchem

- do výšky několika stovek km
- zemská přitažlivost (gravitace) ji drží u zemského povrchu
- s rostoucí výškou klesá teplota a hustota (vzduch řídne)
- **troposféra** = nejspodnější část atmosféry (= 90% vzduchu)

Stavba atmosféry

- složení atm.:
 - dusík 78%
 - kyslík 21%
 - oxid uhličitý (fotosyntéza)
 - ozon (brání pronikání UV záření)
 - vodní páry
- význam atm.:
 - umožňuje život na Zemi
 - reguluje teplotu na Zemi
 - pohlcuje škodlivé záření z vesmíru

POČASÍ

= okamžitý stav atmosféry

- je proměnlivé
- meteorologie = věda zabývající se ději v atmosféře (předpovídá počasí)
- počasí charakterizují **meteorologické prvky**:

- sluneční záření
- teplota vzduchu → měříme °C
→ teplota s rostoucí výškou v atmosféře klesá
(o cca 0,5 °C na 100 m výšky)
- vlhkost vzduchu
- tlak vzduchu
- srážky (déšť, sníh, kroupy)
- směr a rychlost větru
- oblačnost

PODNEBÍ (= klima)

= dlouhodobý stav atmosféry, tedy dlouhodobý stav počasí

- je poměrně stálé
- **klimatologie** = věda zabývající se klimatem
- podnebí je ovlivněno:
 - prouděním vzduchu – vzduch je v neustálém pohybu v důsledku 1) otáčení Země
2) vlivem rozdílných teplot a tlaku
 - vzdáleností od moře – moře ovlivňuje teplotu vzduchu a srážky:
 - 1) přímořské klima = malé výkyvy teplot během roku i dne + hodně srážek
 - 2) kontinentální klima = větší výkyvy teplot + méně srážek
 - nadmořskou výškou
 - mořskými proudy (teplé a studené mořské proudy)

Hlavní podnebné pásy na Zemi:

1. Tropický podnebný pás – leží mezi obratníky
= teplý a deštivý pás

2. Subtropický podnebný pás = přechodný
– od obratníků po 40° zem. šířky
= teplý pás, střídá se období sucha a dešťů

3. Mírný podnebný pás – od 40° zem. šířky po polární kruhy
- střídají se 4 roční období

4. Polární podnebný pás – od pol. kruhů k pólům
= studený pás

